

PATVIRTINTA

Šiaulių miesto savivaldybės tarybos

2013 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. T-285

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2013–2015 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2013–2015 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711, Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2-369. Programa skirta korupcijos prevencijai biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių steigėja yra Šiaulių miesto savivaldybės taryba (toliau – Taryba).

2. Šios Programos nuostatos yra Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2013–2015 metų programos dalis. Jos turi būti nuosekliai siejamos su socialinių problemų sprendimu Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) ir gyventojų apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių.

3. Ši Programa pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir dirbančiųjų valstybės tarnyboje atsakomybės neišvengiamumo principais.

4. Korupcija valstybės tarnyboje kenkia demokratijai, ekonomikai ir teisės sistemai, todėl ypač daug dėmesio turi būti skirta korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principui įgyvendinti, būtina ugdyti visuomenės nepakantumą šiam reiškiniui.

5. Korupcija – bet koks asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

6. Visuomenės nepakantumas korupcijai turi būti pradedamas ugdyti bendrojo lavinimo mokyklose pagal specialią programą, susijusią su kitomis švietimo ir mokslo programomis.

7. Korupcijos požymiai tiek valstybės tarnyboje, tiek privačiame sektoriuje kenkia valstybei ir jos teisės sistemai, todėl kovos priemonės turi būti nuoseklios ir visapusiškos.

8. Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika yra ši: kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kita nusikalstama veika, jei ji padaryta viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas, siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kita nusikalstama veika, kai tokios veikos padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

9. Programos nuostatų vykdymą koordinuoja ir kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas Savivaldybės administracijos darbuotojas. Savivaldybės

tarybos sprendimu sudaryta Antikorupcijos komisija prižiūri Programos įgyvendinimą.

II. APLINKOS ANALIZĖ

10. Korupcijos prielaidos:

10.1. bendrosios (nedarbas, maži valstybės tarnautojų atlyginimai);

10.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas bei kolizijos, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių netobulumas, profesinių elgesio kodeksų nebuvimas valstybės tarnyboje);

10.3. institucinės (netobuli darbuotojų priėmimo į tarnybą atrankos kriterijai, motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, nepakankamas vidaus ir išorės auditų kiekis, darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje, nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas);

10.4. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas, nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams, piliečių pasyvumas antikorupcinėje veikloje);

10.5. išorinių veiksnių įtaka (tarptautinė korupcija, susijusi su ES teikiama parama).

11. Galimos korupcijos pasireiškimo prielaidos Savivaldybėje:

11.1. galimybė politikams dėl asmeninio suinteresuotumo daryti įtaką priimamiems sprendimams;

11.2. organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus;

11.3. priimant valstybės tarnautojus ir darbuotojus į darbą;

11.4. galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo ir kito turto;

11.5. pareigybių aprašymų, pareiginių instrukcijų, struktūrinių padalinių veiklos nuostatų netobulumas;

11.6. išduodant leidimus, licencijas;

11.7. atliekant kitas viešojo administravimo funkcijas.

III. PROGRAMOS TIKSLAI

12. Sukurti veiksmingą Savivaldybės korupcijos prevencijos sistemą, užtikrinančią skaidrumą ir atvirumą vykdant viešuosius pirkimus, administruojant, teikiant viešąsias paslaugas. Siekiant užtikrinti skaidrumą, visi teisės aktų projektai turi būti skelbiami viešai, kad visuomenė galėtų matyti jų rengėjus ir iniciatorius.

13. Užkirsti kelią korupcijai palankioms sąlygoms atsirasti įstaigose, kurių steigėja yra Savivaldybė.

14. Šalinti prielaidas, sudarančias sąlygas Savivaldybės, Savivaldybės įstaigų ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių darbuotojams pasinaudoti tarnybine padėtimi.

15. Užtikrinti Savivaldybės kontroliuojamų įstaigų veiklos viešumą ir reagavimą į gyventojų nuomonę, gyventojų dalyvavimą tvarkant viešuosius Savivaldybės reikalus.

16. Plėtoti antikorupcinę kultūrą, į antikorupcinę veiklą įtraukti visuomenę ir žiniasklaidą, didinti visuomenės pasitikėjimą Savivaldybės institucijomis.

IV. SVARBIAUSI KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS UŽDAVINIAI

17. Vieksmingai korupcijos prevencijai kasmet būtina atnaujinti šios Programos pagrindu parengtą priemonių planą.

18. Svarbiausi programos uždaviniai:

- 18.1. nustatyti sritis, kuriose yra didžiausia galimybė ir sąlygos atsirasti korupcijai;
- 18.2. tobulinti savivaldybės institucijų teisėkūros procesą, didinti jos viešumą ir skaidrumą;
- 18.3. užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikį korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą Savivaldybės administracijos padaliniuose bei pavaldžiose įstaigose ir nustatyti konkrečius terminus;
- 18.4. užtikrinti, kad būtų laiku nustatomi ir išanalizuojami pagrįsti įtarimai dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos Savivaldybės administracijos padalinių ir pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, pranešti tokius nusikaltimus tiriančiai institucijai;
- 18.5. diegti antikorupcinio ugdymo programas švietimo įstaigose;
- 18.6. užtikrinti viešumą, atvirumą ir skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir šiuo tikslu bendradarbiauti su visuomeninėmis organizacijomis, žiniasklaida ir visuomene.

V. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

- 19. Programos efektyvumas vertinamas pagal šiuos kriterijus:
 - 19.1. pagal Programos nuostatas parengtų ir įgyvendintų Programos priemonių skaičių;
 - 19.2. neįgyvendintų Programos priemonių skaičių;
 - 19.3. iki nustatytų terminų įgyvendintų priemonių skaičių;
 - 19.4. antikorupcinio požiūriu iširtų Savivaldybės veiklos sričių skaičiaus pokytį;
 - 19.5. skundų dėl savivaldybės institucijų priimtų sprendimų skaičiaus pokytį;
 - 19.6. anoniminių ir oficialiųjų pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio veikas teikiant administracines ir viešąsias paslaugas skaičiaus pokytį;
 - 19.7. įstaigų darbuotojų, visuomenės švietimo ir visuomenės paramos vykdant antikorupcines priemones rezultatus (renginių, mokymų, kitų švietimo priemonių ir dalyvių skaičių);
 - 19.8. visuomenės nuomonės tyrimų rezultatus, parodančius patikėjimą savivaldybės institucijomis;
 - 19.9. skundų, pateiktų teismui, administracinių ginčų komisijai ar kitam ginčus nagrinėjančiam subjektui dėl Savivaldybės priimtų sprendimų, sumažėjęs skaičius.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

- 20. Korupcijos prevencijos tikslas – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, sudarant Savivaldybės korupcijos prevencijos priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims, siekiant atgrasinti nuo korupcinių nusikaltimų darymo.
- 21. Korupcijos prevencijos priemonės yra:
 - 21.1. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
 - 21.2. sprendimų ir kitų teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas (antikorupcinio požiūriu privalo būti vertinami Savivaldybės institucijų rengiamų teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, kuriuose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, projektai);
 - 21.3. personalo mokymas ir informavimas (antikorupcinio švietimo įtraukimas į Savivaldybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo programą);
 - 21.4. visuomenės įtraukimas į Savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą (skatinti gyventojus pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus ar mėginimą juos daryti Savivaldybės aplinkoje, siekti sudaryti sąlygas telefonu ar interneto ryšiu apie tai pranešti, siekti sukurti pranešimų nagrinėjimo, kaupimo, analizavimo ir reagavimo sistemą).

VII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS IR

FINANSAVIMAS

22. Programa įgyvendinama pagal kasmet sudaromą priemonių planą, kuris nustato įgyvendinimo priemones, jų vykdymo terminus ir vykdytojus. Priemonių planą kiekvienų metų pradžioje tvirtina Savivaldybės antikorupcijos komisija.

23. Už Programos įgyvendinimą atsakingas Savivaldybės administracijos direktorius. Programos įgyvendinimą koordinuoja, Priemonių plano projektą rengia Savivaldybės administracijos darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

24. Programos įgyvendinimo kontrolę vykdo Tarybos sudaryta Savivaldybės antikorupcijos komisija šios komisijos nuostatuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

25. Už konkrečių Programos priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako priemonių plane nurodyti vykdytojai.

26. Programos įgyvendinime dalyvaujančios savivaldybės įstaigos vykdytinas Programos priemones numato savo veiklos planuose.

27. Programos įgyvendinimo priemonių vykdytojai pasibaigus pusmečiui, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos, pateikia Savivaldybės administracijos darbuotojui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę, informaciją apie Programos priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą.

28. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingas asmuo pasibaigus pusmečiui apibendrina iš vykdytojų gautą informaciją apie priemonių įgyvendinimą, jų veiksmingumą, pasiektus rezultatus ir Programos vykdymo išvadą pateikia Savivaldybės tarybai.

29. Programos veiksmingumo stebėseną, korupcijos rizikos valdymo vertinimą Savivaldybėje atlieka Savivaldybės administracijos darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

30. Programos įgyvendinimo priemonių vykdytojai, atsižvelgdami į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką Programos priemonėms įgyvendinti, teikia Savivaldybės antikorupcijos komisijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.

31. Savivaldybės įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys iki einamųjų metų III ketvirčio pabaigos gali teikti Savivaldybės antikorupcijos komisijai pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių atnaujinimo, priemonių plano keitimo ar (ir) pildymo. Pasiūlymai skelbiami Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt skyriuje „Korupcijos prevencija“.

32. Atsižvelgus į Savivaldybės antikorupcijos komisijos veiklos ir Programos įgyvendinimo ataskaitą ar sociologų tyrimų rezultatus, kitą reikšmingą informaciją, Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas pagal poreikį Tarybos sprendimu gali būti atnaujinama.

33. Programa finansuojama iš patvirtintų bendrųjų savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Programa įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

35. Programa skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.siauliai.lt.

36. Įgyvendinus Programos priemonių plane numatytą konkrečią priemonę, Savivaldybės interneto svetainėje ir (ar) spaudoje apie tai informuojama visuomenė.

37. Su Programa ir priemonių planu supažindinami Savivaldybės administracijos padaliniai per dokumentų valdymo sistemą „Avilys“. Savivaldybės įstaigoms Programą ir priemonių planą Savivaldybės administracija pateikia elektroniniu paštu.
